

Sygn. akt II KK 293/20

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 października 2020 r.,

sprawy **W. B.**

podejrzanego o czyn z art. 190a § kk w zw. z art. 31 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę podejrzanego

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt V Kz (...),

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 28 października 2019 r., sygn. akt IV K (...),

p o s t a n o w i ł

**pozostawić kasację bez rozpoznania i zwolnić podejrzanego
od kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 października 2019 r., sygn. akt IV K (...), Sąd Rejonowy w Ł.:

1. ustalił, że podejrzany W. B. w okresie od października 2016 r. do dnia 21 czerwca 2019 r. w W. uporczywie nękał K. T. poprzez pisanie do niej listów, wielokrotne obserwowanie miejsca jej zamieszkania, zaczepianie słowne, używanie wobec niej słów wulgarnych i obraźliwych, czym wzbudził u pokrzywdzonej uzasadnione poczucie zagrożenia i istotnie naruszył jej

prywatność, przy czym w czasie czynu nie mógł rozpoznać jego znaczenia i pokierować swoim postępowaniem, czym dopuścił się czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. postępowanie karne wobec podejrzanego umorzył;

2. na podstawie art. 93c pkt 1 k.k. i art. 93g § 1 k.k. zastosował wobec podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym;
3. rozstrzygnął o kosztach.

Orzeczenie to zostało zaskarżone w całości zażaleniem obrońcy podejrzanego, w którym – na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. – zarzucono:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 i 7 k.p.k., „poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z naruszeniem zasady obiektywizmu, oparcie rozstrzygnięcia na zeznaniach pokrzywdzonej i jej subiektywnym poczuciu zagrożenia, w konsekwencji czego Sąd I instancji poczynił błędne ustalenia w stanie faktycznym przyjmując, iż oskarżony popełnił czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości, podczas gdy stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego należy uznać za większy niż znikomy, ale nie znaczny”,
2. „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, a polegający na niezasadnym uznaniu i przyjęciu, iż organiczne zaburzenie urojeniowe, spowodowane organicznym uszkodzeniem centralnego układu nerwowego jest chorobą psychiczną, podczas gdy stan niepoczytalności podejrzanego został spowodowany innym zakłóceniem czynności psychicznych tj. chorobą organiczną, nieodwracalnym uszkodzeniem mózgu, który to w kontekście art. 93g § 1 k.k. nie stanowi przesłanki do umieszczenia oskarżonego w zakładzie psychiatrycznym”.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt 2 i zastosowanie wobec podejrzanego środków zabezpieczających o charakterze wolnościowym w postaci obowiązku poddania się terapii, zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną.

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt V Kz (...), Sąd Okręgowy w Ł. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Postanowienie to zaskarżone zostało w całości kasacją obrońcy podejrzanego, w której zarzucono „rażące naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest naruszenie art. 93g § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k. przez utrzymanie w mocy orzeczenia Sądu I instancji o zastosowaniu wobec podejrzanego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym, mimo iż przypisany mu czyn zabroniony nie cechowała znaczna społeczna szkodliwość”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 531 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy pozostawia przyjętą kasację bez rozpoznania, jeżeli nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k. lub gdy przyjęcie kasacji nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Jednym z powodów pozostawienia kasacji bez rozpoznania jest wniesienie tego środka zaskarżenia po terminie (art. 530 § 2 w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.). Stosownie do art. 524 § 1 k.p.k. termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Zarządzeniem z dnia 20 lutego 2020 r. (k – 249) wyznaczono podejrzanemu obrońcę z urzędu w osobie adwokata M. R. i zarządzono doręczenie mu odpisu postanowienia Sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem. Z dowodu doręczenia i pisma obrońcy (k – 256, 257) wynika, że

czynność ta została wykonana w dniu 2 marca 2020 r. Od daty tej zaczął zatem bieg termin do wniesienia kasacji. Stosownie do art. 15 zzs ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.) dodanego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020, poz. 568) w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach karnych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. Regulacja ta weszła w życie w dniu ogłoszenia, tj. 31 marca 2020 r. Opisana sytuacja uległa zmianie od dnia 16 maja 2020 r., tj. od wejścia w życie art. 68 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 15 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875). Pierwszy ze wskazanych przepisów stanowi, że terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15 zzs ustawy zmienianej w art. 46, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15 zzs tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W realiach rozważanej sprawy znaczenie będzie miał jednak przepis art. 68 ust. 7, z którego wynika, iż terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15 zzs ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15 zzs tej ustawy biegną dalej (podkreślenie SN) po upływie 7 dni do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Oznacza to, że termin do wniesienia kasacji, który rozpoczął swój bieg od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, zawieszony w dniu 31 maja 2020 r., upłynął w dniu 25 maja 2020 r. Kasacja obrońcy podejrzanego nadana została jednak dopiero w dniu 9 czerwca 2020 r. (k – 269), a więc z przekroczeniem terminu wynikającego z art. 524 § 1 k.p.k. Mimo tego, zarządzeniem z dnia 22 lipca 2020 r. przyjęto wniesioną kasację, jako złożoną w terminie „wobec ustania przyczyny wskazanej w art. 15 zzs pkt 1 (Ustawy z dnia 31.03.2020 r. poz. 568 o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem

COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych ustaw), zgodnie z którymi w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu ogłoszonego z powodu CO-VID bieg terminów procesowych i sądowych nie rozpoczynał się, a rozpoczęty ulegał zawieszeniu na ten okres”. Zarządzenie to jest nietrafnie, ponieważ ignoruje przywołane wcześniej przepisy ustawy z dnia 15 maja 2020 r. Wobec przekroczenia terminu wniesienia kasacji, nadzwyczajny środek zaskarżenia obrońcy podejrzanego nie mógł zostać przyjęty. Zauważyć jednak trzeba, że autor kasacji sygnalizował w jej treści możliwe wątpliwości co do terminowości jej wniesienia i domagał się przywrócenia terminu do dokonania tej czynności procesowej wywodząc, że ewentualne uchybienie terminowi nie było przez niego zawinione. Kwestia ta nie była jednak badana w postępowaniu okołokasacyjnym, nie zapadło zatem w tej mierze żadne orzeczenie umożliwiające wydanie zarządzenia o przyjęciu kasacji.

Kierując się powyższym orzeczono jak na wstępie. Dodać na koniec należy, że nadal otwarta pozostaje kwestia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, ponieważ zagadnienie to nie było przedmiotem procedowania. Stosownie do art. 126 § 1 k.p.k. Sąd właściwy do wydania rozstrzygnięcia w tej kwestii będzie zobowiązany do rozważenia, czy niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych i czy wniosek o przywrócenie terminu został złożony w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody.